

ЗАТВЕРДЖУЮ»
Ректор Харківського національного
педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Юрій Бойчук

«29» листопада 2021 року

ВИТЯГ

з протоколу №6

засідання фахового семінару про наукову новизну, теоретичне і практичне значення результатів дисертації здобувача кафедри освітології та інноваційної педагогіки Цзі Іпіна на тему «Формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін в закладах вищої освіти КНР», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності «011 Освітні, педагогічні науки» від 27 листопада 2021 р.

Присутні: Головуючий на засіданні – доктор педагогічних наук, доцент Боярська-Хоменко А. В., доктор педагогічних наук, професор Золотухіна С. Т., доктори педагогічних наук, професори: Друганова О. М., Зеленська Л. Д., Лупаренко С. Є., Попова О. В., Рибалко Л. С., Рогова Т. В., Ткачова Н. О., Штефан Л. А.; доктори педагогічних наук, доценти Башкір О. І., Васильєва С. О., Пісоцька М. Е.; кандидат педагогічних наук, професор Калашнікова Л. М.; кандидати педагогічних наук, доценти: Білик В. М., Дейниченко Г. В., Денисенко А. О., Кін О. М., Лазарева О. М., Собченко Т. М., Твердохліб Т. С., Ялліна В. Л.; здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти: Єрмакова Н. А., Калініченко Т. М., Качинський О. С., Кім О. О., Конопельцева О. Г., Кохан Д. М., Красін С. А., Лаврушина Н. М., Малишева А. А., Небитова І. А., Подчерняєва Н. Д., Псарьова М. Д., Сарнавський М. О., Свистунова Т. М., Сікора В. В., Славінська Ю. С., Сокоренко А. Є., Трухан Г. В., Усиченко О. В., Черненко А. В.

Науковий керівник: доктор педагогічних наук, професор, Прокопенко А.І.

Рецензенти: Пономарьова Наталія Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор, декан фізико-математичного факультету Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, Міністерство освіти і науки України; Жерновникова Оксана Анатоліївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри математики Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

Дисертаційне дослідження виконано як складову частину комплексної програми науково-дослідної роботи кафедри освітології та інноваційної педагогіки «Підвищення ефективності навчально-виховного процесу в середніх загальноосвітніх та вищих педагогічних навчальних закладах» (РКЗ1–200199004104) Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Тему дисертації затверджено (протокол № 9 від 22.12.2017 р.) Вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

СЛУХАЛИ: наукову доповідь здобувача кафедри педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди Цзі Іпіна за матеріалами дисертаційної роботи «Формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін в закладах вищої освіти КНР» зі спеціальності «011 Освітні, педагогічні науки» галузі знань «01 Освіта/Педагогіка».

ВИСТУПИЛИ:

Поставили запитання: Поставили запитання: д. пед. н., проф. Васильєва С. О., д. пед. н., проф. Зеленська Л. Д., д. пед. н., проф. Ткачова Н. О., д. пед. н., доц. Боярська-Хоменко Г. В., д. пед. н., доц. Пісоцька М. Е., д. пед. н., доц. Башкір О. І., к. пед. н., доц. Дейниченко Г. В., пед. н., доц. Кін О. М., к. пед. н., доц. Калашникова Л. М.

З позитивною оцінкою дисертаційної роботи виступили:

1) **науковий керівник:** директор Інституту інформатизації освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, д. пед. наук, проф. Прокопенко А. І.;

2) **рецензенти:** Пономарьова Наталія Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор, декан фізико-математичного факультету Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди; Жерновникова Оксана Анатоліївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри математики Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

Взяли участь в обговоренні роботи: д. пед. н., доц. Васильєва С. О., д. пед. н., проф. Зеленська Л. Д., д. пед. н., доц. Пісоцька М. Е., д. пед. н., проф. Рибалко Л. С., д. пед. н., проф. Рогова Т. В., д. пед. н., проф. Ткачова Н. О., к. пед. н., доц. Собченко Т. М., к. пед. н., доц. Калашникова Л. М.

УХВАЛИЛИ: На підставі експертизи дисертаційної роботи, доповіді здобувача, поставлених запитань присутніх і відповідей здобувача, обговорення учасниками засідання основних положень дисертації, виступів наукового керівника та рецензентів прийняти такий висновок щодо дисертаційної роботи Цзі Іпін на тему «Формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін в закладах вищої освіти КНР».

Актуальність роботи. На переконання китайських учених цифровізація в освіті спрямована на забезпечення неперервності процесу навчання (life long learning), а також його індивідуалізації на основі технологій передового навчання, зокрема це стосується і здобувачів освіти мистецьких дисциплін. Продуктивне застосування цифрових технологій в освіті, включення здобувачів освіти у самостійний пошук, відбір інформації, участь в проєктній діяльності, сприяє формуванню у викладачів мистецьких дисциплін цифрової компетентності.

У китайській «Концепції цифрової професійної освіти і навчання» відзначені чинники, що викликають потребу в побудові цифрового освітнього процесу професійної освіти і навчання. Даними чинниками виступають три складові цифрового суспільства: цифрове покоління, нові цифрові технології, цифрова економіка і створені нею нові вимоги до кадрів.

Доцільність дослідження зазначеної проблеми підсилюється необхідністю подолання суперечностей між:

– суспільною значущістю забезпечення якісної мистецької освіти в Україні й реальним її станом, зокрема в освітньому процесі ЗВО;

– посиленням інтересу до проблеми формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін в закладах вищої освіти КНР та відсутністю цілісного наукового дослідження у цьому напрямі;

– доцільністю використання передових ідей китайських науковців у напрямі формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін в закладах вищої освіти КНР та недостатньою обізнаністю цих ідей українських дослідників;

– потребою у творчому застосуванні в українських ЗВО перспективного досвіду КНР щодо формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін в закладах вищої освіти КНР та відсутністю відповідного організаційно-методичного забезпечення із цього питання.

Мета дослідження – на основі цілісного ретроспективного аналізу систематизувати теоретичні ідеї й узагальнити досвід формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін в закладах вищої освіти КНР для творчого використання прогресивних здобутків в умовах вищої освіти України.

Відповідно до мети сформульовано такі **завдання** дослідження:

1. Уточнити суть базових понять досліджуваної проблеми.
2. Визначити структуру формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін в закладах вищої освіти КНР.
3. Схарактеризувати досвід формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін в закладах вищої освіти КНР.
4. Окреслити перспективи творчого використання напрацювань китайських педагогів із проблеми формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін у вищій школі України.

Об'єкт дослідження – професійна підготовка майбутніх викладачів мистецьких дисциплін в закладах вищої освіти КНР.

Предмет дослідження – теорія і практика формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін в закладах вищої освіти КНР.

На різних етапах наукового пошуку використовувалися традиційні для історико-педагогічних та компаративістських досліджень **методи**: загальнонаукові (аналіз, синтез, узагальнення, класифікація, порівняння) – для характеристики джерельної бази досліджуваної проблеми, уточнення термінологічного поля дослідження; спеціальні: історико-генезисний – для з'ясування витоків проблеми; історико-діахронний та критеріально-комплексний виявлення динаміки у просторово-часовій послідовності; історико-компаративістський та проблемно-цільовий – для встановлення особливостей komponування змісту, добору методів і форм формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін в закладах вищої освіти КНР; історико-актуалізаційний – для окреслення перспектив актуалізації цінного досвіду формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін в закладах вищої освіти КНР.

Наукова новизна і теоретичне значення дисертаційної праці полягає в тому, що *вперше*:

- здійснено цілісне дослідження проблеми формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін в закладах вищої освіти КНР;

- *розкрито* підходи до визначення суті поняття «цифрова компетентності» та «формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін»;

- *визначено* структуру формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін в закладах вищої освіти КНР;

- *узагальнено* китайський досвід формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін в закладах вищої освіти КНР. Визначено форми, методи та засоби формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін в закладах вищої освіти КНР;

- *окреслено* перспективи творчого використання напрацювань китайських педагогів із проблеми формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін в закладах вищої освіти КНР.

Подальшого розвитку набули наукові положення щодо творчого використання прогресивних ідей китайського досвіду в умовах розбудови нової української школи у напрямі модернізації української мистецької освіти відповідно до тенденцій формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін.

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що вдосконалено освітньо-професійні програми та навчальні програми щодо формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких

дисциплін, а також оновлено зміст навчальних програм, зокрема з порівняльної педагогіки, педагогіки та історії педагогіки.

Основні наукові результати проведеного дослідження впроваджено в освітній процес Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (довідка № 01/10-277 від 17.11.2021 р.), Бердянського державного педагогічного університету (довідка №57-22/1582 від 29.11.2021 р.), Криворізького державного педагогічного університету (довідка № 09/1 – 13/3 від 19.10.2021 р.).

Одержані в процесі дослідження дані та висновки *можуть бути використані* для оновлення змісту ОПП підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальностями 014 – Середня освіта («Образотворче мистецтво»); перегляду навчальних і робочих навчальних програм, силабусів дисциплін психолого-педагогічного циклу; укладання навчально-методичних комплексів професійно-орієнтованих дисциплін; підготовки дистанційних курсів тощо).

Здобуті в процесі дослідження дані, узагальнені та систематизовані наукові положення можуть бути підґрунтям для наукових розвідок студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів із проблем формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін в закладах вищої освіти КНР.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються, забезпечується теоретико-методологічним обґрунтуванням його вихідних положень, відповідністю методів мети, завданням, об'єкту і предмету дослідження, поєднанням кількісного й якісного аналізу отриманих даних, доказовістю висновків. Актуальність теми дослідження достатньо обґрунтована. Наукові положення й висновки – чіткі й науково обґрунтовані.

Список праць, опублікованих автором за темою дисертації:

1. Sun Jingqiu, Tan Xiao, Ji Yiping. Preparation of future teachers of art disciplines for innovative activity in China. *Journal of Education, Health and Sport*. 2020. Vol. 10(11). P. 388-395. eISSN 2391-8306.
2. Цзі Іпін. Методи формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін в закладах вищої освіти КНР. *Професійна освіта: методологія, теорія та технології*. Переяслав-Хмельницький : СКД, 2021. Вип. 14. С. 169–175.
3. Цзі Іпін. Художня освіта в Україні (друга половина XIX – початок XX століття): історіографія дослідження. *Теорія та методика навчання та виховання*: зб. наук. праць. Х.: ФОП Петров В. В., 2018. Вип. 44. С. 110-122.
4. Цзі Іпін, Коваленко Л. М. Формування проєктувальної компетентності майбутніх фахівців. *Педагогічний альманах* : зб. наук. праць. Херсон : КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2017. Вип. 36. С. 160-165

5. Цзі Іпін, Ковінько А.В. Суть поняття «академічна дизайн освіта». *Теоретико-методологічні основи розвитку освіти та управління навчальними закладами*: матер. III Всеукр. (з міжнар. участю) наук.-метод. конф. (5 грудня 2017 р., м. Херсон). Херсон, 2017. Ч. 1. С. 327-331.

6. Цзі Іпін, Чень Хуейхуей. Формування пізнавального інтересу студентів. *Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика*: матер. III Міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 10 квітня 2018 р.). Х., 2018. С. 342-345.

7. Цзі Іпін. Засоби формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін в закладах вищої освіти КНР. *Духовно-інтелектуальне виховання і навчання молоді в XXI столітті* : міжнародний періодичний збірник наукових праць. За заг. ред. проф. В.П. Бабича, проф. Л.С. Рибалко, проф. Л.А. Штефан. Вип. 3. Харків : Вид. ВННОТ, 2021. С. 323-325.

8. Цзі Іпін. Суть і структура художньо-графічних компетентностей студентів. *Розвиток життєвої компетентності особистості в умовах освітніх трансформацій: виховний, психологічний, інклюзивний виміри*: матеріали I Всеукр. наук.-практ. конф. (20-21 вересня 2018 р., Херсон). Херсон: Айлант, 2018. Т. II. С. 98-100.

9. Цзі Іпін. Формування художньо-графічної компетентності майбутніх фотохудожників у ЗВО КНР. *Проблеми та шляхи реалізації компетентнісного підходу в сучасній освіті*: матер. Міжнар. наук.-метод. конф. (Харків, 11-12 квітня 2019 р.). Х., 2019. С.208-209.

10. Цзі Іпін. Цзі Іпін, Чень Хуейхуей. Суть поняття «організація». *Підготовка управлінських кадрів в контексті нового закону України «Про освіту» (2017 р)*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (22-23 березня 2018 р., м. Полтава). С. 117-119.

11. Bao Shujuan, Ji Yiping, Hu Yuanyuan. Strategies for Improving Quality of Applied Majors' Undergraduate Degree Theses: The Case of Lishui University. *Journal of Lishui university*. 2019. Vol. 41 (3). P. 117-121.

12. Ji Yiping, Bao Shujuan. Publicity Work at Colleges and Universities against the Background of New Media: A Discussion on Lishui University. *Journal of Lishui university*. 2017. Vol. 39 (6). P. 85-90.

13. 季翼平, 包淑娟. 高校学生记者队伍培养的思考. *Journal of News Research*. 2017. Vol. 8. №16. 269-270.

14. 季翼平, 包淑娟/ 新建地方本科院校学生转专业现状与对策研究 —以丽水学院为例. *丽水学院学报*. 2018. 40 卷第 3 期. 107-114.

Дисертаційна робота виконана самостійно та не містить плагіату.

9. Апробація матеріалів дисертації. Апробація результатів дослідження здійснювалася шляхом публікації матеріалів дисертації. Основні положення,

результати й висновки дослідження обговорено на засіданнях кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди (2017-2021 рр.) й оприлюднено на конференціях різних рівнів:

– міжнародних: «Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика» (Харків, 2017, 2018), «Суспільні дослідження у 21 сторіччі» (Краматорськ, 2017), «Фундаментальные и прикладные исследования: современные научно-практические решения и подходы» (Дрогобич, 2017), «Актуальні проблеми дошкільної та спеціальної освіти» (Рівне, 2018), «Проблеми оптимального функціонування особистості в сучасних умовах» (Харків, 2018), «Проблеми та шляхи реалізації компетентнісного підходу в сучасній освіті» (Харків, 2019); «Духовно-інтелектуальне виховання і навчання молоді в ХХІ столітті» (Харків, 2021);

– усеукраїнських: «Ян Амос Коменський – великий педагог минулого (до 425-річчя від дня народження)» (Херсон, 2017), «Від знаннєвої парадигми до компетентнісної: реалії, перспективи» (Херсон, 2017), «Теоретико-методологічні основи розвитку освіти та управління навчальними закладами» (Херсон, 2017), «Ресурсно-орієнтоване навчання в «3D»: доступність, діалог, динаміка» (Полтава, 2018), «Підготовка управлінських кадрів в контексті нового закону України «Про освіту» (2017 р.)» (Полтава, 2018), «Розвиток життєвої компетентності особистості в умовах освітніх трансформацій: виховний, психологічний, інклюзивний виміри» (Херсон, 2018), «Інноваційні педагогічні технології в цифровій школі» (Харків, 2019);

– міжрегіональних: «Сучасні концепції викладання природничих дисциплін в медичних освітніх закладах (біологія, фізика, хімія, педагогіка, психологія)» (Харків, 2017).

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертацію написано науковою мовою, структура дисертації відповідає алгоритму проведеного автором дослідження. Зміст наукової роботи викладено українською мовою в логічній послідовності та доступною для сприйняття, адекватно використано наукові терміни. Зміст, оформлення дисертації та кількість публікацій відповідають вимогам пп. 9, 10, 11, 12, «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України (№167 від 6 березня 2019 р.).

10. Відповідність змісту дисертації. Дисертація Цзі Іпін «Формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін в закладах вищої освіти КНР» повністю відповідає паспорту спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

11. Рекомендація дисертації до наукової експертизи. Дисертаційна робота Цзі Іпін виконана на високому науковому рівні та є цілісним науковим дослідженням, що відповідає встановленим вимогам чинного законодавства України.

Ураховуючи високий рівень дослідження, актуальність, новизну, практичну цінність отриманих результатів та відповідність роботи спеціальності «011 Освітні, педагогічні науки» галузі знань «01 Освіта/Педагогіка», засідання фахового семінару Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди рекомендує дисертацію Цзі Іпіна «Формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін у закладах вищої освіти КНР», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки» галузі знань «01 Освіта/Педагогіка», до захисту.

Результати відкритого голосування: одногосно.

Головуюча на засіданні фахового семінару:

доктор педагогічних наук, доцент

 А. В. Боярська-Хоменко

Рецензент:

доктор педагогічних наук, професор,
декан фізико-математичного факультету
ХНПУ імені Г. С. Сковороди

Н.О. Пономарьова

Рецензент:

доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри математики
ХНПУ імені Г. С. Сковороди

О. А. Жерновникова

Секретар засідання:

кандидат педагогічних наук, доцент

А.М. Цапко

Засідання фахового семінару від 15.05.2024 року. Протокол № 1/24. Головуюча: Боярська-Хоменко А.В., Рецензенти: Пономарьова Н.О., Жерновникова О.А., Секретар: Цапко А.М.